

NÉPLAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Ferenc József-út 28. II. emelet.

DEMOKRATIKUS NAPILAP

Előfizetési árak: Egy óra 750 P
Negyedévre 21— P
Félévre 40— P

Budapest nagyobb része a szovjet csapatok kezén

Sikertelen német ellentámadás a budapesti hadszíntér tehermentesítésére -- Már két irányból folyik az amerikai ellentámadás a német belerési férség oldalában -- Politikai és jogász körök állásfoglalása a német háborús felelősség kérdésében

A német háborús bűnösség kérdése évek óta az európai és amerikai közvélemény érdeklődésének homlokterében áll. Politikai, sajtó- és büntetőjogász-körök állandóan foglalkoznak a probléma megoldásával, közelebbről Németország háború utáni sorsával.

A vitának állandó anyagot adnak a német politikai vezetés által a megszállott országokban elkövetett, minden emberi jogot lábbal taposó bűncselekmények és a hadvezetésnek a nemzetközi egyezményekbe utköző gaztettei. Itt csak a budapesti orosz parlamenterek legyilkolására és a nyugati hadszíntéren szövetséges egyenruhába bujtatott német orvölvészek felhasználására utalunk. A polgári lakosság elleni sorozatos terrorcselekmények — többmillió védtelen személy legyilkolása — közismertek; egy most érkezett hír az északnorvégiai Finnmark-tartomány lakosságának tervszerű elpusztításáról számol be. Mindezek a cselekmények

megtorlást és a megismétlődés megállítását célzó intézkedéseket követelnek;

ez az egyhangú vélemény.

Mi legyen a német nép és vezetés sorsa a háború után? Milyen rendszabályokkal kell biztosítani a világ békéjét egy újabb német támadás ellen?

A háború kezdeti szakában az angolszász közvélemény még az enyhe elbírálás, csak a közvetlen bűnösök megbüntetése felé hajlott és csak a Vansittart vezetése alatt álló törpe kisebbség hirdette az egész német nép háborús felelősségét.

Később — a sorozatos szörnytetek hatása alatt — ez az irányzat mindinkább tért hódított és legutóbb már az angol munkáspárt kongresszusa

a német nép felelősségének megállapítását, az összes felelős tényezők megbüntetését és az újabb német támadás elleni prevenciót

követelte.

A szovjet kormány többször

leszögezte álláspontját; sőt a háborús bűnösök listárvételével már a lefolytatandó eljárást készíti elő. Egy újabb jelentés szerint a szovjet alapelv az egyéni felelősség: ez a

felelősségrevonás azonban kell, hogy terjedjen az összes közvetett bűnösökre is

(a párt, hadsereg, nagyipar vezetői, a junkerek stb.).

Az Egyesült Államok többször ismertetett hivatalos állásfoglalásán kívül, politikusok és büntetőjogászok állandóan napirenden tartják a kérdést a sajtóban és egyebütt. Így legutóbb Sumner Welles volt külügyi államtitkár hangsúlyozta egy gyűlésen annak szükségességét, hogy az USA — szakítva hagyományos elzárkózásával — részt vállaljon egy oly világszervezet kiépítésében, mely kényszerítő erővel, nemzedékekre meggátoljon egy újabb német támadást.

Az utóbbi háromnegyed évszázadban Európának ötször kellett elszenvednie Németország provokátlan támadásait: 1864-ben Dánia, 1866-ban Ausztria, 1870-ben Franciaország ellen, míg 1914-ben és 1939-ben az egész földrészt háborúba sodorta. E politika rúgója a német világuralmi törekvés volt, melyhez most még a hitlerizmus által a Herrenvoik agyrémmel megfertőzött gondolkodás is hozzájárult.

Max Werner amerikai publicista egyéni és kollektív felelősségrevonást követel, tehát nemcsak a gaztettek közvetlen tetseivel, hanem

értelmi szerzőivel is le kell számolni.

Kemény, gyökeres intézkedésekkel kell a náci pártapparátust megsemmisíteni és a felelős vezetőket megbüntetni.

Amerikai büntetőjogász-körökben részletesen foglalkoznak azokkal a tömeggyilkosságokkal, melyeknek semmi közük a hadviselés nemzetközileg elfogadott for-

máihoz. A megtorló eljárás alakításával kapcsolatban megállapítják, hogy a csatlós államok bűnözői fölött saját népük ülhet törvényt, de nem szabad megengedni ugyanezt Németország esetében.

A náci bűnösöket egy nemzetközi törvényszék hatáskörébe

kell utalni, melynek tagjai lehetnek a hazájukból kiűldözött németek is.

Egy másik kriminológiai közlemény szerzője, Sidney professzor javasolja, hogy Németország megszállása és a nácizmus gyökeres kiirtása után lehetővé kell tenni Németországnak az Európa újjáépítéséhez való hozzájárulást. Ellenzi Németország feldarabolását, megakadályozandónak tartja Németország hadiiparának fenntartását. Az európai újjáépítéshez

Németországnak áruban teljesítendő

jóvátétellel és munkáskezek rendelkezésre bocsátásával

kell hozzájárulnia.

Az ismertetett állásfoglalások tehát egyaránt kívánják a közvetett bűnösök, a háttérből irányítók felelősségrevonását, valamint olyan kényszer rendszabályok megvalósítását, melyek alkalmassak egy újabb német támadás megelőzésére. Vita ma már legfeljebb csak a megtorló és preventív intézkedések mértékéről és alkalmazási köréről folyik.

A dolog természeténél fogva óvatosabb formában, de hasonló mederben foglalkozik a kérdéssel a semleges sajtó is. Ennek ismertetésére, valamint a Japán ellen ter vett intézkedésekre még visszatérünk. V. I.

Károlyi Mihály a legstürgetőbb magyar problémákról

London, január 4. A Reuter-ügynökség közlése szerint Károlyi Mihály gróf, Magyarország volt miniszterelnöke, majd köztársasági elnöke és az angliai Magyar Tanács elnöke kijelentette, hogy teljes mértékben támogatja Magyarországnak az ideiglenes kormányát. A debreceni ideiglenes nemzetgyűlés révén a magyar nép visszaszerezte szuverénitását.

Magyarországnak nehéz feladatokat kell megoldani. Elsősorban csatlakoznia kell a szovjet hadsereghez és

kivenni részét a Hitler elleni háborúból,

másodsorban Magyarországnak szakítania kell Szent István koronájának hagyományaival,

amely akadályozza a Jugoszláviával, Csehszlovákiával és Romániával való együttműködését, harmadszor pedig

a földosztás problémáját kell minél hamarabb és minél radikálisabban megoldani.

Megalakult az új görög kormány

London, január 4. Athénben tegnap közölték, hogy megalakult az új görög kormány. További részleteket még nem adtak ki. A külügyminiszter azelőtt Franciaországban és Oroszországban teljesített külügyi szolgálatot. Az új pénzügyminiszter Sziderisz lett, akit a németek a megszállás ideje alatt háromszor bebörtönöz-

tek. Piasztirasz tábornok tartja meg a hadügyi, haditengerészeti, légügyi és kereskedelmi tengerészeti tárcát. A londoni rádió athéni tudósítója szerint a kormány összetételéből az következethet, hogy nem történtek további engedmények a szélső baloldal felé. A kabinet általában liberálisnak mondható.

A moszkvai fegyverszüneti tárgyalások

London, január 4. A moszkvai magyar fegyverszüneti bizottság tárgyalásaival kapcsolatban jelentik, hogy a moszkvai amerikai és angol nagyköveteket állandóan informálják a tárgyalások menetéről. Sajtójelentések szerint az orosz kormány figyelembe veszi a tárgyalások folyamán az angol és amerikai szempontokat. Moszkvából érkező jelentések szerint a magyar fegyverszüneti bizottság ama reményének adott kifejezést, hogy a

szövetségek tekintetbe fogják venni Magyarország tragikus helyzetét.

A magyar nép a vörös hadsereget felszabadítójaként tekinti. A magyar fegyverszüneti bizottság a feltételeket előreláthatólag Buda-

pest eleste után fogja aláírni, amikor már az ideiglenes magyar kormány székhelyét Budapestre áteszi.

Moszkvából érkező hírek szerint Erdély kérdése, eldöntetlen marad és azt véglegesen csak a békekönferencia dönti el. A magyar kormány normális viszonyt szándékozik helyreállítani a környező államokkal, így Romániával is.

Vörös János vezérezredes, honvédelmi miniszter és vezérkari főnök, a delegáció tagja megjegyzi, hogy az ideiglenes magyar kormány új hadsereget szervez és hathatós

segítséget kíván nyújtani a szövetségeseknek a németek elleni háborúban.

Hadijelentések

Újabb 295 háztömböt foglalt el Budapesten a vörös hadsereg

Moszkva, január 4. A Budapesten megállás nélkül előrenyomuló vörös hadsereg katonái további 295 háztömböt verték ki a németeket és a nyílascapatokat. A németek elkeseredetten tartják, vagy legalább is tartani igyekeznek a fővárost, hogy ezzel is késleltessék az orosz haderők Bécs felé való előnyomulását. A németek a magyar főváros minden alkalmas épületét erőddé alakították át, az orosz előnyomulás azonban tegnap is folytatódott úgy Budán, mint Pesten.

A Malinovszki marsall parancsnoksága alatt álló 2. ukrán hadsereg katonái a pesti oldalon nyomulnak előre és a rákosi rendező-pályaudvar elfoglalása után vad utcai harcok során előretörve tegnap 232 háztömböt kivertek a

németeket. Ezzel egyidejűleg a Tolbukin marsall parancsnoksága alatt álló 3. ukrán hadsereg katonái melyekben nyomulnak be Budára és előretöréseik során elfoglaltak 63 háztömböt.

Mialatt a Budapest birtokáért folyó küzdelem lassanként véget ér, 45 km-re távolabb nyugatra a németek erős ellentámadást indítottak. A harcok legnagyobb méreteket Komárom körül öltöttek, a németeknek több helységet sikerült visszafoglalni. A németek több mint 40 tankot veszítettek. A Csehszlovákiában előrenyomuló orosz csapatok Losonc közvetlen közelében állanak. A harcok során két nap alatt több mint 2300 foglyot ejtettek az oroszok.

Az 1. amerikai hadsereg is megindította támadását a német kiszögellés ellen

London, január 4. Az 1. amerikai hadsereg támadást indított a belgiumi német kiszögellés északi szárnya ellen. Részleteket még nem közöltek.

A 3. hadsereg folytatta támadását a beszögellés déli szárnya ellen. A támadás előbbre haladt. Az amerikaiak kiszélesítették a bastognei körzetben a német vonalakba vert eket és Houffalize-tól mintegy 8 km-re állanak. Nyolc német hadosztály áll most a bastognei körzetben, közöttük 4 páncélos hadosztály. Becslések szerint a múlt vasárnapig bezárólag

a németek a bevetett

900 tankból 400-at elvesztettek.

Mióta Rundstädt megindította ellenoffenzíváját,

a németek vesztesége csupán foglyokban 20.000-re tehető.

Távolabb délre a Saar és Rajna között a németek teryeseregre tettek szert. Az amerikaiak visszavonultak a Blies-loiyon keresztül és feladtak egy terepsávot Németország területén az elzász-pfalzi körzetben.

Minden órában közel 200 tonna bomba Németországra

London, január 4. A már 12 nap óta megszakítás nélkül folyó légi offenzíva során tegnap több mint kétezer repülőgéppel támadta Németországot. Amerikai bombázók Karlsruhe, Köln, Fulda és Aschaffenburg céljontjait, a RAF

gépei pedig éjjel Dortmund benzolüzemeit támadták. A legutóbbi 14 nap alatt több mint 60.000 tonna bombát dobtak le Németországra, vagyis 24 óránként átlag több mint 4000 tonnát.

A külföld hírei

Lublinból jelentik: A lublini Felszabadító Bizottság Lengyelország ideiglenes kormánya lett. Ezt a hírt tegnap közölte Bierut, a lengyel nemzeti tanács elnöke Lublinban. Bierut kifejtette, hogy sok kérvény és kérés érkezett hozzá egy ideiglenes kormány felállítására vonatkozólag és ő jogosultnak látja ezeket a követelése-

ket. A londoni lengyel kormány tiltakozott az ellen, hogy a bizottság kormánynak nyilvánítsa magát.

Ankara, január 4. A török nemzetgyűlés tegnap egyhangúlag amellett döntött, hogy Törökország szakítsa meg a diplomáciai kapcsolatokat Japánnal. Törökország augusztusban szakította meg a kapcsolatokat Németországgal.

KUNSÁGI RIPIORT

Hiába húzzuk össze a kabátot a robogó autóban, a szilveszteri est párás hidege dermedtre fagyasztja az embert. Mégsem sajnáljuk, hogy az 1945-ös évet

nem vidám szilveszterezéssel várjuk be, hanem politizálással.

Végre ezt is elértük, hogy a Magyar Kommunista Párt szabadon mehet vidékre szervezkedni

A lelkes Kisújszállás

Sötét este van, amikor Kisújszállásra érünk. Nem lát az ember az orráig. Be sem várva az új esztendő, elbűcsúzunk az óévtől. Lefekszünk.

Reggel meglepetés meglepetést ér.

Kisújszállás romokban hever. Egész utcasorok égtek le. Egy-más mellett meredeznek a kiégett falak. A városka főutcája, főtere, a Kossuth-utca, Nagy Imre-utca mind csupa üszkös rom, a „szövetséges” nyomait mutatja.

Az élet azonban annál pezsgőbb. 11 órára nagy népgyűlést hirdetett a helyi Nemzeti Bizottság. Már 10 órakor megkezdődik a felvonulás. A Magyar Kommunista Párt és a Nemzeti Parasztpárt mellett a szabad szakszervezetek, Iparoskör tömegei vonulnak fegyelmezett sorokban zászlók alatt a gyűlés helyére, hiteltenni az új, demokratikus rend mellett. Feltűnik a sok kerek koponya, a sok mandulametszésű szem.

A szemek beszélnek. A zárkózott nagykun ridegség mögött a reményteljes várakozás feszültsége csillog. Biznak, várnak, remélnék... És cselekednek.

Fegyelmezett érdeklődéssel és lelkesedéssel hallgatják a nemzetgyűlés képviselőinek beszámolását. Különösen élvezik saját parasztszónokukat, Bakó Kálmánt. Megélik a demokráciát, a függetlenséget, a náci elleni hábo-

rút, a Szovjetuniót, történelmi fasizmus, az elnyomás, a feudalizmus ellen.

Betűről éljenek és betűről utasítanak el. Nem rendezte ez hanem élmény.

Kisújszállásnak élménye van. A városban rend van. Kenyér-gond nincs, a hentesüzletben 3 pengő a zsírszalonna, ha kifogy, helyében van napraforgóolaj. A közmunkáért mindenki 10 P nap-számot kap. A városban betilap jelenik meg.

Honnan van ez?

A felelet egyszerű. Onnan, hogy Kisújszállás politizált és politizál. A város szocialista világnézete kubikosai és értelmiségi a felszabadulás első napjától kezdve tudták miről van szó. Azonnal politikai kérdésként kezelték mindent: a személyi és vagyonbirozságot, a zsírt, a búzát. Mindent.

Ma rend van és bizalom. Mert mindezt ők maguk teremtették. Helyesen fogták fel a Nemzeti Bizottságok szerepét, a demokráciát, a saját és a közösség szükségleteit.

Kisújszállás a Kunságban példát mutatott. Eredmény: népgyűléseken közlekedési eszköz hiányában, 15 fokos hidegben ott vannak Mezőtúr, Törkeve, Török-szentmiklós, Karcag kiküldöttjei meghallgatni, megtanulni az új idők szavát.

A dermedt Kenderes

Kisújszállástól Kenderes csak 7 km. Gyalog ellenben nem „csak”. De meg szekéren sem. És mégis autók vándorló szekerek és gyalogosok tömege között robog el, akik átmennek a kenderesi népgyűlésre is. Hátha ott újabbat mondanak!

A Nagykunság élvezi a politikai szabadságot.

Pedig milyen más Kenderes, mint Kisújszállás. Minden ház ép. Sem harc nem volt itt, sem légitámadás. És mégis.

A gyűlés már megkezdődött, amikor megérkezünk.

Túl tisztességtudóan, szinte alázatosan fogadnak bennünket. A benyomás a népgyűlésen még súlyosodik. Csendszen, helyeslés, vagy ellenkezés nélkül hallgatnak meg minden szónokot.

A terem zsúfolásig telt. A jelenlevők kétharmada nő. Az arcok zárkózottak, visszahúzódnak, aggódók. Nincs tűz a szemekben, nincs érdeklődés az arcokon. Bizalmatlanok. Úgy ülnek, úgy hallgatnak, mint a kivezényelt katonák az „erkölcsi oktatást”. Ezen is túl kell esni.

Gyűlés után jönnek a panaszok. Visszajöttek a fasiszta tisztviselők a község házára. Nincs közrend, nincs rendszeres közellátás, nincs tűzifa. Minden anarchisztikus, pedig készletek is vannak, emberek is.

Miért?

Mert Kenderes nem Kisújszállás. Kenderes feudális birtok, Kisújszállás pedig szabad nagykun-

varos. Kenderes dermedt, Kenderes fél, Kenderes nem mer cselekedni, mert nem tanult meg a saját lábán járni. Itt nem volt szabad soha mas partnak működni, mint a mindenkori kormánypártnak. Ennek ellenében volt testőrségi felvétel, altiszti állás, hivatalnoki kinevezés.

És Kenderes népe megszokta ezt és nem akarja elveszíteni. Nem mer cselekedni. Dermedten, remegve vár, levett kalappal és túlzott tisztelettel beszél.

Nincs itt politikai élet, nincs Nemzeti Bizottság. Bürokrácia van, kezdeményezés nélkül.

Vonjunk le következtetéseket. Bőségesen lehetne, de a példa beszél. Egyet azonban mégis meg kell mondanunk, azt, hogy nem véletlen ez az ellentét. Kisújszállás forradalmi kisváros volt, mert szervezkedett, ha kellett illegálisan is, Kenderes pedig egy tal lenszéért jól viselkedett. Ezt az óriási hátrányt nem hozhatta be a felszabadulás néhány hete alatt, de kötelessége a népi demokráciának, hogy ezeket az elszigetelt járásképtelen kenderesieket is a támpára állítsa és megtanítsa járni.

Tariska István

Pannonia-udvarból kibombázott

„IREN” női divatruha

PIAC-U. 22. sz. (Első Takaréka)

ismét megnyílt.

Második udvar. Csengetni tessék.

9-11-g.

Budapest felszabadítása elé

A világ szeme Debrecen felé fordult. A budapesti harcok súlyossága, a német barbarizmus pusztítása komoly problémák elé állították az ideiglenes nemzeti kormányt. Gyors és határozott cselekvésre van szükség, hogy bebizonyíthassuk a világnak, hogy a magyar demokrácia életképes.

Budapest népe ma komoly krízisen megy keresztül. Akik megmaradnak a szörnyű pusztulás után, a felszabadítottak, az ország segítségére szorulnak. Közműveik elpusztultak, éleléstáraik kiürültek, fűtőanyaguk nincs. Lehetőleg komolyabb feladata az ideiglenes nemzeti kormányának, minthogy készen álljon Budapest felszabadításakor arra, hogy Pest oly sokat szenvedett népet segítse és szenvedéseit enyhítsen.

A propaganda és a németek kegyetlenkedése Budapest lakosságát megduplázták. A menekülők tömegei lepték el a várost és a romthalmaz ma kb. 2 millió embernek adott lakást. Budapest elfoglalása és az ország gazdasági életébe való minél gyorsabb bekapcsolása egész államrendszerünk kiépítését meg fogja könnyíteni. Iparunk 41%-a Budapesten volt. Közlekedési hálózatunk centruma Budapest. Utak és vasutak Pesten keresztül vezetnek az ország minden részébe. Ezek mind olyan okok, amelyek emberiség mellett világosan bizonyítják, hogy a kormányzatnak legsürgősebb feladata előkészíteni Budapest megsegítésére.

A kormányzat feladatát három csoportba foglalhatjuk össze. Az első az éhínség leküzdése, a második a közlekedés helyreállítása és a harmadik Pest iparának mielőbbi való termelőképessé tétele. A közellátás terén, úgy tudjuk, megtörténtek a kezdeti lépések. A közellátási miniszter megbízásából bizottságok járják be a felszabadított országot, hogy számbavegyék, mi maradt? Értésülésünk szerint nagy liszt-, hüvelyes- és burgonyakészletek vannak az országban és a közellátási minisztérium kedvező irányú tárgyalásokat folytat az orosz hatóságokkal, hogy ezeket a készleteket a kellő pillanatban azonnal Pestre tudják szállítani. Hasonlóképpen a közlekedésügyi kormányzat teljes anarátusa dolgozik azon, hogy a vasutakat olyan állapotba hozza, hogy a feladatbonyolításhoz rendelkezésre állhasson. A harmadik feladatcsoport Budapest iparának a termelésbe való bekapcsolódása. Ez a feladatkör kétrétegű. Elsősorban meg kell állapítani, hogy milyen iparok és milyen gyárak maradtak többé-kevésbé használható állapotban, másodsorban, hogy milyen energiakészletek fellelhetünk. Hadi híreinkből tudjuk, hogy a bányászati centrálét a németek felrobbantották. Az elektromos energia helyreállítása tehát hosszabb időt fog igénybevenni. Szükséges ezért a lehető leggyorsabban gondoskodni arról, hogy szén és fa minél rövidebb időn belül, kellő mennyiségben kerüljön Budapestre. Az iparügyi kormányzat, úgy tudjuk, adatgyűjtést folytat a felszabadított borsodi szénmedencében. Ha a közlekedést kellő gyorsasággal meg tudjuk szervezni, a vasutakat helyre tudjuk állítani, remény nyílik

arra, hogy az itteni szénmennyiségekkel a Budapest kezdeti fűtési nehézségeit le tudjuk győzni.

Budapest helyreállításának mindezek felül még az is a jelentősége, hogy megkönnyíti ezáltal a vörös hadsereg harcát Németországgal szemben. Ha termelésünk és iparunk a vörös hadsereg szolgálatába állhat és nemzeti hadseregünk aktíve kiveheti a részét a közös harcból, nagy lépéssel vittük előre hazánk ügyét. Az ideiglenes nemzeti kormányra tehát súlyos és felelősségteljes feladatok várnak. Ezekre a feladatokra hívja fel többek között Anglia legnagyobb lapja, a „Times” a világ figyelmét, mikor vezércikkében a következőket írja: „Szálasi és náci bérenc kormányja elmenekült Budapestről, hogy német urai parancsolói

mögött megbújjék. A Szálasi-féle banda megszökött, amint látta, hogy Budapest helyzete reménytelen. Az orosz győzelmet azonban nyomon fogja követni a debreceni ideiglenes nemzeti kormány beiktatása. Ha Miklós tábornok és miniszter társai maguk mellé tudják állítani a magyar népet és hatalmuk mindjobban terjed az orosz fegyverek győzelme nyomán, akkor kiérdemelhetik mindazt, amit azoknak ígértek meg a szövetségesek, akik dolgoznak a győzelemért. Döntő kérdés azonban e tekintetben az, hogy a kormány mekkora és milyen mértékben tudja támogatni a szövetségeket a németek teljes és végleges legyőzésének nagy feladatában.”

Budapest újjáépítése és lakosainak megsegítése, iparának a termelésbe való beállítása tehát olyan feladat, amellyel a kormány és a nemzet bebizonyíthatja, hogy hű harcosa a szövetségesek ügyének. H. R.

MINISZTERTANÁCS

A kormány tegnap minisztertanácsot tartott. A minisztertanács döntött a főispánok kinevezéséről. Elvi megállapodás jött létre, mely szerint az országnak négy kisgazda, négy kommunista, három szociáldemokrata és két parasztpárti főispánja lesz. A minisztertanácsban a belügyminiszter benyújtotta a közbiztonság, élet- és vagyonbiztonság fokozottabb biztosításáról szóló rendeletét. Ugyancsak ismertette a minisztertanácsal, hogy futárszolgálatot létesített, s így a kormányban módjában van az ország legtávolabbi területeivel is közvetlenül érintkezésbe lépni. Fenti rendeletekkel egyidejűleg ugyancsak a belügyminiszter nyújtotta be a közgazdasági ideiglenes újjászerve-

séről szóló rendelettervezetet, amit a minisztertanács szintén elfogadott. A minisztertanács ezenkívül foglalkozott az igazságügyminiszter által benyújtott, a közalkalmazottak igazgatásáról szóló rendelettel is. Majd pedig a pénzügyminiszter előterjesztését tárgyalták le az állami szükségletek biztosítására szolgáló új bevételekről. A közellátásügyi miniszter ismertette az ország közellátási állapotát és bejelentette, hogy minden előkészület megtörtént Budapest ellátására. A minisztertanács ezeken kívül foglalkozott még az ipari, földművelésügyi és népjóléti miniszterek előterjesztéseivel. Az ülés délután 2 órakor ért véget.

Hirdetmények

A város katonai parancsnoksága kifogást emel az ellen, hogy az üzletekben az árak igen magasak és a kereskedők az ellenőrzés hiányával visszaélnek.

Felhívom ezért a kereskedők figyelmét arra, hogy vevőikkel szemben indokolatlanul magas árakat ne számítsanak fel, mert ezen eljárásuk súlyos következményeket vonhat maga után.

Debrecen, 1945. január 4.

Polgármester.

Debrecen város közbiztonságának felvételnek hentesek, mészárosok és más segéd munkások. Igazgatóság.

Értesítem az összes vendéglőket, korezmákat, fűszerüzleteket és más szeszesital áruforgalmával foglalkozó üzleteket, hogy égetett eszesitalt (pálinka, rum, stb.) kiszolgáltatni súlyos pénzbüntetés terhe mellett tilos.

Debrecen, 1945. január 4.

Dr. Szilágyi József rendőrfőkapitány.

A kincstár tulajdonát képező rendőri felszerelési tárgyakat: u. m. nadrág, zubbony köpeny, gallér, derékszíj, csizma, kard, sisak, sapka stb. lefogalom. Magánosokat, ócskaruha kereskedőket felhívom, hogy a fenti tárgyakat súlyos jogkövetkezmenyek terhe mellett a rendőrfőkapitányságon, Kossuth-utca 20. szám, I. emelet 49. szám alatt haladéktalanul szolgáltatassák be.

Debrecen, 1945. január 4.

Dr. Szilágyi József rendőrfőkapitány.

Párthírek

A Magyar Kommunista Párt pártnapján, ma délután 4 órakor, a párt helyiségében Kóval József beszélt Magyarország szerepéről a háborúban.

A Szociáldemokrata Párt csapókereszt szervezete 1945. január 7-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel pártértekezletet tart a csapókereszt Olvasókörében. Ugyanott délután 2 órai kezdettel „A népi és szabadságségi” címmel kultúrdepután rendez, melyre ezúton is meghívjuk az érdeklődőket.

SAKSZERVEZETI HIREK

A debreceni tényleges és nyugdíjas postakalkalmazottak (forgalmazási, műszaki, forgalmi, kezelési, postamasteri stb.) f. hó 7-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja szakszervezeti alakuló gyűlést Arany János-u. 2. sz. alatti székházban, melyre meghív mindenkit az előkészítő bizottság.

A bűripari munkások a szakszervezeti székházban taggyűlést tartottak, amelyen többszáz bűripari munkás vett részt. A gyűlésen az aktuális kérdéseket vitatták meg, majd a szakszervezet hiányos vezetőségét választották ki.

A Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség

debreceni és vidéki szervezetei 1945. január 7-én délelőtt fél 11 órakor a paraszti-, munkás- és szellemi munkásifjúság összefogásának megnyilvánulására

nagygyűlést tart

a debreceni Csokonai Színházban. Részletesen tájékoztat a Szövetség céljáról munkájáról

Hívjuk a haladó ifjúságot!

Közlemény

A debreceni Nemzeti Bizottság 1945. január 5-én, pénteken délelőtt 11 órakor az alispáni hivatalban ülést tart.

SZÍNHÁZ

A debreceni Csokonai-színház pénteken, vidám újévi műsorosttal kezd meg működését.

Csokonai színház

Ma d. u. fél 4 órakor

Nagy újévi kabaré

A régi szereplőgárdával
Előadások vége 6 órakor
Nézőtér lútvé

Bethlen-utca 23 alatt

a hugom üzletet megnyitottam.
Kérem a vendégeink további partifogását

U.-né Szilányi Róza

Fehérmeműt

hozott anyagból készíti a Tiszán-úti Fehérmeműt

Vár-utca 2. szám, télelelet.

Ha elegáns ruhát akar

dolgoztasson a Tiszántúli Ruházemben Vár-utca 2., télelelet

Fuvarozást

és költözést helyben és vidékre vállalok

Bánki István
Böszörményi utca 36

MOSOTT RONGYOT vesz „Szabadság”-nyomda.

Snapper daráló-malom

Szoboszlói-ut 21. szám alatt
üzemét újból megkezdte

Felelős szerkesztő és kiadó:
Dr. Tariska István.
Nyomatott a „Szabadság” nyomda- és kiadóvállalat körforgógépén Debrecen, József királyi herceg-utca 16. szám.
Felelős nyomdaigazgató: Erdős István.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSEK DIJSZABASA. Állás- és lakáshirdetések: hétköznap szavanként 40 fillér, vasárnap 50 fillér; egyéb hirdetések hétköznap 50 fillér, vasárnap 60 fillér.

Számunkokat a szakszervezetek közvetítik, Arany János-utca 2.

ÁLLÁS

3 évi gyakorlattal bíró gép, gyorsírózó irodai feladatokat keres. Cím a kiadóban. 158

Majores keresetű, Bethlen-u. 53. Ugyanott egy strázsaker eladó. 161

Teljes ellátással és fizetéssel takarítógéneket felvesz a sebészeti klinikára. 390

Napozást és tanulói feladatokat. Szabó kátyaház, Alföldi-palota. Jelentkezés 9-1-ig. 167

Egyeszeri családhoz befutó vagy bentlakó mindenes keresek. Kar-u. 1. 168

Öreg tolmácsnak ajánlkozom. Timár-u. 11. szám. 171

Bejáró takarítónő parfümös lakáshoz azonnalra felveszek. Wiener, Csapó utca 16., házfelügyelő. 153

Hölgyszervezés kiszervezés felvételét Kolozsvári Degenfeld-ter 2. sz. 152

Fényképező segédnőt vagy segédet azonnal felvesz Berzéki. 146

Magános háztartásomba kiegészítő felvevőnek, családtagoknak tekintik. Magoss György-ter 1., keresztút. 145

Mindenes leányt azonnal felveszek. Cegléd u. 1. Pák. 144

Felsőpariskolai végzettséggel gyakorlattal bíró elektrotechnikus elhelyezkedne bármely műszaki vállalatban „Széchenyi munkára”. 135

Pékségéket ellátással azonnal felveszek. Peskó utca, Temető-u. 22. 142

Vágóhid részére keresek 100 férfi munkásokat, fizetést, ebédet adnak. Jelentkezni rendőrség I. sz. 47. sz. szoba. 141

A Hajdúsági Konzervgyár perpekt könyvelőt keres. Jelentkezés a gyár Diószegi-úti gyártelepén. 38

Perpekt fordításokat oroszló magyarra és viszont, felelősséggel vállal Boreczky Tihamér, kir. titkársági titkár. Debrecen, Simonffy-u. 16. sz. (Kir. titkárság). 121

Házvezetőnő, fiatal, 25-30 éves korig felveszek. Cím a kiadóban. 117

Fényképező tanuló felvétetik, Piac-u. 32. 116

Perpekt könyvelőnőt keres gyárüzem, azonnali belépésre. „Megbízható” jellegre. 110

Házvezetőnőt felvételre, pár napra felveszek, Bálinté, Piac-utca 71. 11

Akácuskő felaprításához munkaadó kereset. Vénkert, Domokos Lajos-u. 18. 83

Egy embert pékműhelyembe felveszek. Cegléd utca 1. 143

Fontos felvétetik, Eötvös-u. 8. 87

Sütősegéd azonnal felvétetik, Szücs sütőde, Leninger-u. 17. Vok Jakab-féle. 91

Favágásra munkásokat szerszámmal felvesz a sebészeti klinikára. 95

Elsőrendű szakácsot vagy szakácsnőt és kizárólag azonnali belépésre felvesz étterem. Bádagos-utca 1. 100

Mosónő és macánosnő házmesternek felvétetik, aki benül takarítást is vállal. Rákóczi-utca 15. 106

LAKÁS

Ingyen adok kettőszobás konyhás, cserépkályhás lakást annak, ki a házra felügyel az Abonyi-u. 2. számú háznál. (Sámsoni-út elején.) Érdeklődni: Homok-u. 121. sz. 157

Magános nőnek lakást, fűtést adok csekély házmunkáért. Cím a kiadóban. 159

Középkorú, magános ariasszonyhoz lakótársnak mennék. Középkorú, egyedülálló ár. Lakását megvélem, kedvezményes élelmiszereket segítek. Cím a kiadóban. 150

Férfi fehéreműtőt és új vagy használt párnafokért zsírt adok. Cím a kiadóban. 113

Egy erőt zsebró eladó. Érdeklődni Szabó Gábornál, Tekei-u. 96. 112

Eladó új mosógépek, huszonhatos, harminckilences hűtőket, huszonhetes gumicsizma. Gólvá-utca 15. 111

Kérész Imre urat kérem, hogy megbeszélés ügyben jelentkezzen Ik-lódynál, Batthyány-u. 17. 76

Hőstiszta, 37-es cipőre, jó állapotban megvételre keres Ik-lódy. Batthyány-u. 17. I. em. 77

Lucernát cserélek hízott sertésért vagy zsírszalonnáért. Nyílu. 8. 79

Egy modern konyhaszekrényt veszek. Nyílu-utca 79. Pékület. 80

Prima fehér gumicsizmát, 38-as fekete vagy barna női posztócsizmáért elcserélem. Busi-utca 5. 82

Berger Benő urat kérem Domokos Lajos-utca 18. alá jelentkezzen. 84

Elvesztettem 31-én szemüvegemet a Kossuth utcai tempomban. Megtalálót jutalmazom. Vig-medvő Mihály-u. 37. sz. 85

Vasárnap az Apollomoziba, a fél 2 óras előadáson elvesztettem fehér relikülömet, iratokkal együtt. Beesületes megtalálójára nagy jutalomban részesül, ha azt az iratokkal együtt eljuttatná. Lakcím: Püspöki-palota, I. em., 9. 81

Egyedülálló nő központi fekvésű nagyobb lakását bútorral vagy anélkül megosztanám családossal férfival. Érdekezni Bethlen-utca 20., 2-4 között. 75

EGYEB

Mindenféle új és ócska szövetet, seiyemárut, gyapjú és angorafonalat legmagasabb árban veszek. Nagy László, Piac-utca 51. sz. 123

Kölcst, minden mennyiségben veszek, Pozsonyi-u. 14. 122

Bútorok vannak eladók Tordai Gábor-utca 9. 120

Savanya és édeskáposzta állandóan kapható kicsinyben és nagyban, valamint zeller, répa. Bekecs-utca 4., Csapóker 119

Férfi ruháért tüzevalót adok. Józsa, Fő utca. 118

Új műkoresolya, vilányfűző, vaslós eladó. Simonffy. 52. Hármát csejgetni. 115

Magas jutalomban részesítek, aki Csanó-u. 73 számú lakásomból elvitt „Singer” gyártmányú nagy gépeket (szárnyak 33-15) és összes ruháneműt és edényeim nyomára vezet. Kripkó Gyuláné nőiszabó. 116

Egy erőt zsebró eladó. Érdeklődni Szabó Gábornál, Tekei-u. 96. 112

Eladó új mosógépek, huszonhatos, harminckilences hűtőket, huszonhetes gumicsizma. Gólvá-utca 15. 111

Kérész Imre urat kérem, hogy megbeszélés ügyben jelentkezzen Ik-lódynál, Batthyány-u. 17. 76

Hőstiszta, 37-es cipőre, jó állapotban megvételre keres Ik-lódy. Batthyány-u. 17. I. em. 77

Lucernát cserélek hízott sertésért vagy zsírszalonnáért. Nyílu. 8. 79

Egy modern konyhaszekrényt veszek. Nyílu-utca 79. Pékület. 80

Prima fehér gumicsizmát, 38-as fekete vagy barna női posztócsizmáért elcserélem. Busi-utca 5. 82

Berger Benő urat kérem Domokos Lajos-utca 18. alá jelentkezzen. 84

Elvesztettem 31-én szemüvegemet a Kossuth utcai tempomban. Megtalálót jutalmazom. Vig-medvő Mihály-u. 37. sz. 85

Vasárnap az Apollomoziba, a fél 2 óras előadáson elvesztettem fehér relikülömet, iratokkal együtt. Beesületes megtalálójára nagy jutalomban részesül, ha azt az iratokkal együtt eljuttatná. Lakcím: Püspöki-palota, I. em., 9. 81

Angoranyit veszek. Csanka-utca 18. 78

Kérem azon fiatalasszonyt, aki Böszörményi-út 32. sz. alá sebesült fiamtól üzenetet hozott, Mester-u. 21 szám alatt özv. Kovácsné felkeresni szíveskedjék. 90

Eladó férfi karóra, Kincseshegy, Kálmárhelyi utca 10. 92

Méhészet, 1000 drb. pösmétefát, kútesövet, üres kaptárokat adok. Közvetítőt díjazok. Ruyter-utca 36. sz. 93

Lepedőért párnatollat adok, Csillag-u. 90. 96

Elcserélnék adókaték Boeckai ruhát városi ruhával. Angoragyapjú eladó. Táncsis- 13. Nyilas-telep. 97

Csalóház gyümölcsösével eladó. Hétfő-utca. Érdeklődni Török Bálint-u. 5. szám. 98

7 deci petróleumot, 8 liter adok, ki nekem 20 kg. 0-5 liter hoz maximális árban. Cím a kiadó hivatalban. 99

Külföldi és magyar bélyegzet egy gyűjteményi veszek. Bádagos-utca 1. Étközde. 101

Elvesztett Szilvester-este Eötvös-utcán fekete nőstény pulikutyám. Megtalálót szíveskedjen átvenni az Arany János 50. vagy a vádóhidra, Szathmáry névre. 102

Elcserélném új angol-szőrű készült férfi ütőnyöm, hízott sertésért. Nyomatató-u. 2. 103

Látnék, kisebb-nagyobb méretűek kaphatók. Nyomatató-u. 2. Karak. 105

Hízottsertést veszek pánzért, esetleg férfi ütőnyöm vagy tükör. Készíték árban. Sas-u. 2. Pérfiszabóság. 108

Piac-utca 59. alatt műhelynek vagy irodának egy helyiség kiadó. Értekezni Péterfia 22. Károlyiné. 109

Középtermetre magyar ütőnyöm, vagy 3 méter fekete vagy kék szövetért hízott sertést, ételmelet adok. Cím a kiadóban. 645

Tetőfedéseket palával, cseréppel, papírral, szurokkal soron kívül végez Bulyovszky Dániel, Széchenyi-u. 41. 63

Nyersbőrt vesz a „Hangya” Tojgyűjtő, Pesti utca 1. szám, Hatvan-utca sarok. 155

Gázkályhát keresek — Abel, Piac-u. 22-24., vírágüzt. 164

Fényképezőgép-lencsét, nagy ízzókat veszek. Há-pák-fotó. 17

Vas, révezett zsanért veszek minden mennyiségben 50-60 mm. mérettel. Motoraim nyomra-vezetőjének magas jutalmat adok. Dr. Balla asztalos, Kassa-út 30. 130

Veszek és eladok használt bútorokat, ruháneműket, varrógépet. Mezei Gyula, József kir. herceg-u. 50.

Veszek használt bútorokat, zongorát, billiárdasztalt bármilyen hibával Péterfia-u. 52.

Ki tud róla? Karsay József műszermester fiamról, értesítse beteg édesapját. Rákóczi-u. 3. 37

Töltőtollat (Kuli) elcserélem tüzevalóért Lorántffy-u. 23. 43

Új cipő 8-9 éves gyermekeknek való szénért vagy fáért elcserélném, Lorántffy-u. 23. 43

Bútorházat, bármilyen színből és felhár-művésznél veszek. Kossuth-utca 11. sz., műterem. 18

A város belterületén, bombarongált nagyobb házat vennék „Kézipéz” jellegre a kiadóba. 18

Simal gyorsíróiskolában már folyik a tanítás. Állandóan lehet beiratkozni 9-2-ig, Piac-u. 73. 52

300-500-1000 váltós villanygépek magas áron vesz Hapák-fotó. 28

Hordósáposzta, főmáman fűszerezve, nagyobb tételben eladó. Ugyanott híznak való sertés eladó. Szepessy-u. 45., második ablakom kopogtatni. Varga. 151

Napi két liter tejet keresünk. „Néplap” megkésztésére. 152

Teljes minden minőségben kapható „Hangya” Tojgyűjtő Pesti-utca 1. Hatvan-utca sarok. 154

Eladok és veszek használt férfi és női ruhát, szövetet és vásznat, minden mennyiségben. Judasz, Hatvan-u. 29. 503

Szép ebédőbútor eladó és egy mély stappos gyermekkosz. Homok-u. 121. 156

Jutalmat kap a Horváth-utca 3. számú telekhez szekeret, új hirtmas fahenger, tüzfűszekendő, tengerimorzsoló gép, ajtó, épületrészek, kerítés, apró szerszámok, élelmiszeresek tolvajainak nyomára vezető. Kossuth-u. 63. számmal. 160

Frakot jó állapotban megvételre keresek, 180 magas alakra. Érdeklődők címüket adják le a kiadóhivatalban. 162

Készítvő, retikül javítást, készíttést vállalok. Kissné, Apafi-u. 155. 164

Ebédőbútor megvételre keresek Csillag 17. szám. 170

Bútorok, rekamiék, nesmes és kókuszszőnyegek, varrógépek, csillárok, festmények, szobrok, órák, zsírnak való kőedények eladása és vételre az Ingósgázdóvölgyben. (Püspöki-palota) 130